

Stora utskottets betänkande N:o 14 i anledning av Landskapsnämndens framställning med förslag till landstingsordning.

Landstinget har den 30 sistlidne november för utlåtande till Stora utskottet remitterat förenämnda framställning jämte Lagutskottets betänkande N:o 16, i anledning varav Stora utskottet får värdsamt framhålla följande:

Vid behandlingen av föreliggande ärende har Utskottet fäst sin uppmärksamhet därvid, att Lagutskottets förslag till ändring av några viktiga §§ i Landskapsnämndens förslag till landstingsordning icke blivit uppgjorda med beaktande av de synpunkter, som vid remissdebatten i Landstinget uttalats. Därför ser sig Stora utskottet nödsakat att uppgöra nya förslag till ändring av vissa §§ innehållande viktiga och principiella stadganden. Emellertid har Utskottet till huvudsaklig del godkänt förslaget till landstingsordning i den lydelse, vari Lagutskottet föreslagit det att av Landstinget antagas, dock med undantag av §§ 1, 13 mom. 1, 15 mom. 1, 25 och 31 med avseende å vilka §§ Stora utskottet anser sig böra inkomma med nya förslag till ändring.

§ 1.

Då erfarenheten ännu icke visat, att antalet trettio landstingsmän vore för stort och förty kunde nedbringas till tjugufyra, har Utskottet icke funnit skäl föreligga att minska sagda antal, vilket således bör förbli trettio.

§ 13 mom. 1.

Utskottet förenar sig om förslaget om, att Landstingets höstsession skall vidtaga den 15 november, men anser den 1 februari är en lämpligare dag för vintersessionens början på den grund, att Landstingets motioner, som böra inlämnas till riksdagen inom fjorton dagar efter dess öppnande, må inom behörig tid hinna bli överstyrda till riksdagen, som sammankommer den 1 februari.

Det av Landskapsnämnden uppgjorda och av Lagutskottet omfattade förslaget om, att det borde ankomma å Presidenten att på framställning av Landstinget förlänga tiden för dess möten, kan Utskottet icke godkänna, utan föreslår därför, såsom varande mera ändamålsenligt och enklare,

att denna detalj skulle anförtröas Landshövdingen.
§ 15 mom. 1.

Likaså föreslår Utskottet att bestämmandet av tiden för urtima landstingssammanträde skulle bero av Landshövdingen, och alltså öfke av Presidenten, på sätt föreslaget blivit.

§ 25.

Beträffande förslaget till ändring av denna § avviker Utskottets mening från Lagutskottets för det första däruti, att Finansutskottet bör i likhet med Lagutskottet omfatta fem ledamöter, Emellertid anser Utskottet, att intet hinder möter för en sammanslagning av Finans- och Ekonomieutskotten, emellan anparten av den arbetsbörda, som ankommer å dessa utskott, icke är så stor, att ej sagda utskott skola kunna sammanslås till ett, omfattande fem medlemmar. Men däremot är det enligt Utskottets mening principvidrigt att i lag bestämma, det Lagutskottets medlemmar skola ingå i Stora utskottet såsom självskrivna ledamöter. Då det såsom motiv för tillkomsten av sistnämnda förslag framhållits, att behandlingen av ett ärende i Stora utskottet bleve grundligare och i övrigt lända saken till fromma, om Lagutskottet, som till först varit tvunget att fördjupa sig i frågan, jämväl skulle deltaga i ärendets behandling uti Stora utskottet. Trots detta motiv har Utskottet ansett det vara med rättvisa och billighet ^{a/} men överensstämmande att fritt överlämna åt Landstinget att bestämma, huruvida detsamma finner det vara med sin fördel förenligt att invälja Lagutskottets medlemmar i Stora utskottet eller ej.

§ 31.

För att förekomma förhastade beslut i lagstiftningsfråga har Utskottet ansett nödigt föreslå, att ärende som angår lagstiftningsfråga, skall, i enlighet med de för riksdagen i § 57 av landdagsordningen gällande föreskrifter, bliva föremål för tre skilda behandlingar i Landstingets plenum.

I fall Stora utskottets här ovan gjorda förslag till ändring av nämnda §§ 1, 13, mom. 1, 15 mom. 1, 25 och 31 vunne Landstingets beaktande och godkännande, skulle dessa ävensom § 27 erhålla följande lydelse:

§ 1.

Landskapet Ålands landsting representerar landskapets befolkning

och består av trettio landstingsmän.
§ 13 mom. 1.

Landstinget sammankommer årligen den 1 februari och den 15 november och är samlat under sammanlagt högst trettio dagar, utan så är att Landshövdingen på Landstingets framställning förlängt tiden för mötet.

§ 15 mom. 1.

Av Landshövdingen beror att bestämma tiden för uttima landstings-sammanträde och när det skall åtskiljas.
§ 25.

För beredning av ärendena skall Landstinget senast andra dagen efter dess öppnande tillsätta ett lagutskott och ett finans- och ekonomieutskott, vardera bestående av fem medlemmar samt ett justerings- och expeditiionsutskott med tre ledamöter.

För sådan behandling av ärendena, som i § 31 omförmäles, skall Landstinget senast å tredje dagen efter dess öppnande, tillsätta Landstingets stora utskott, i vilket inväljes tio ledamöter.

Landstinget äger ock, när behov därav yppas, tillsätta ytterligare utskott, ett vart bestående av tre medlemmar.

För varje utskott utses jämväl tvänne suppleanter.

Utskotten välja inom sig ordförande.

Av Landstinget tillsatta utskott äger rätt att av myndigheter, tjänstemän eller allmänna inrättningar på Åland erhålla de handlingar och upplysningar, av vilka det finner sig vara i behov.

§ 31.

Utskottets betänkande skall, då det första gången föredrages, läggas på bordet. Vid nästa föredragning skall det, evad överläggning ägt rum eller icke, ånyo bordläggas, om två eller flera medlemmar det begära; men då ärendet tredje gången förekommer, må bordläggning icke vidare äga rum.

Angår utskottsbetänkande lagstiftningsfråga, skall ärendet underkastas tre skilda behandlingsformer i Landstingets plenum.

Vid första behandlingen föredrages utskottsbetänkandet och lämnas åt Landstingets medlemmar tillfälle att yttra sig i frågan. Sedan överläggningen förklarats avslutad överlämnas ärendet till Landstingets stora utskott, som det åligger att däri avgiva yttrande och framställa de förslag, till vilka utskottet kan finna anledning.

Vid andra behandlingen föredrages Stora utskottets betänkande, varvid Landstinget ingår i prövning av lagförslaget samt fattar beslut i varje särskild punkt däri. Godkännes Stora utskottets förslag i alla delar, förklaras andra behandlingen avslutad. Blev Stora utskottets förslag icke oförändrat godkänt, överlämnas lagförslaget i den lydelse det genom Landstingets beslut erhållit änyo till Stora utskottet, på vilket det ankommer att förorda förslaget med eller utan ändringar eller att avstyrka dess antagande. Hava förändringar av Stora utskottet tillstyrkts, besluter Landstinget om deras godkännande eller avböjande, varefter andra behandlingen förklaras avslutad.

Medan andra behandlingen pågår, kan Landstinget, likasom ock Stora utskottet, där sådant finnes nödigt, infordra nytt utlåtande av det utskott, som först berett ärrndet.

Vid tredje behandlingen, som äger rum tidigast å andra dagen efter det andra behandlingen avslutats, varvid Landstinget oförändrat antager lagförslaget eller förkastar detsamma.

§ 27.

Finans- och ekonomieutskottet äger granska Landskapsnämndens till Landstinget avlämnade förslag till budget för landskapet samt i anledning av detsamma avgiva betänkande ävensom i övrigt bereda och avlämna utlåtande uti alla landskapet rörande frågor av finansiell ock ekonomisk innebörd.

På ovan anförda grunder tillåter Stora utskottet sig vördsamt föreslå:

det Landstinget ville besluta att i enlighet med Lagutskottets framställning godkänna förslaget till landstingsordning, dock med sådan lydelse av §§ 1, 13 mom. 1, 15 mom. 1, 25, 27 och 31, som desamma enligt Stora utskottets här ovan intagna förslag erhållit.

Mariehamn, den 1 december 1922.

på Stora utskottets vägnar:

Torsten Rothberg

Viktor Strandfält.

Landstingsordning
för
landskapet Åland.

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §.

Landskapet Ålands landsting representerar landskapets befolkning och består av tjugu landstingsmän.

2 §.

Landstingsmannaval förrättas vart tredje år samtidigt i hela landskapet. Landstingsmans uppdrag vidtager, så snart han förklarats vald och fortfar intill dess nästa val slutförts.

Har landstinget upplösts och nya val verkstälts, skola, så framt ej ny upplösning av landstinget äger rum, landstingsmännens fullmakter gälla för tre år.

3 §.

För val av landstingsmän bildar landskapet Åland en valkrets.

Landstingsmännen utses genom omedelbara och proportionella val, och ha va alla valberättigade lika rösträtt.

Valrätt må ej genom ombud utövas.

Närmare bestämmelser angående tiden och sättet för valen meddelas i särskild vallag.

4 §.

Berättigad att deltaga i landstingsmannaval är varje finsk medborgare, såväl man som kvinna, som under fem års tid haft laga bo och hemvist på Åland och före valåret fyllt tjugufyra år och vilken den första januari det året valet äger rum är mantalesskriven i någon kommun inom landskapet Åland.

Valrätt tillkommer dock ej:

- 1) den, som står under förmynderskap;
- 2) den, som för sig åtnjuter understöd av fattigvården, där understödet icke är blott tillfälligt;
- 3) den, som avträtt sin egendom till sina bergenärers förnöjande, in- till dess han sin stat beedigat;
- 4) den, som för lösdriveri dömts till allmänt arbete, ända till utgången av det tredje året från det, då han från arbetsanstalten frigavs;
- 5) den, som på grund av laga dom bör anses sakna god fräjd eller är ovärdig att nyttjas i landets tjänst eller att föra annans talan; samt
- 6) den, som övertygats att hava vid landstingsmannaval köpt eller sålt röst eller gjort försök därtill, eller på flere än ett ställe avgivit sin röst, eller genom våld eller hot stört valfrineten, ända till utgången av det sjätte kalenderåret efterdet, då slutlig dom i saken gavs.

5 §.

är

Valbar till landstingsman är envar, som valberättigad, utom landshövding och tjänsteman vid landshövdingeämbetet, allmän åklagare även som ledamot, lantråd och tjänsteman vid landskapsnämnden.

6 §.

Ej må den, som förklarats vald till landstingsman, befrias från sitt uppdrag, där han ej förmår visa laga förfall eller annat skäl, som av Landstinget godkännts.

7 §.

Avlider landstingsman eller förlorar han sin valbarnet eller avgår på grund av laga eller av landstinget godkänt skäl eller förklaras hava förverkat sitt uppdrag, inträder i hans ställe suppleant.

Beträffande den ordning, i vilken suppleanterna inkallas, stadgas i vallagen.

8 §.

Landstingsman är pliktig att i utövningen av sitt uppdrag så handla, som rätt och sanning bjuder^a. Han är därvid skyldig att iakttaga lag och är icke bunden av några andra föreskrifter.

§ 9.

Häktas landstingsman under pågående landsting, skälldärom genast an-

§ 10.

Landstingsman åtnjuter av landskapets medel arvode oeh därutöver ersättning för resa till och från landstinget.

Arvodet och resekostnadsersättningen fastställas av landstinget.

§ 11.

Infinner landstingsman sig icke i rätt tid till landsting, eller uteblir han utan landstingets tillstånd från sammanträde, och har han icke haft laga förfall, som av landstinget godkännes, kan landstinget döma honom till förlust av arvode för varje dag han uteblivit och därutöver till böter, ej överstigande endhanda belopp. Har landstingsman icke låtit av böter sig rätta, kan landstinget förklara honom hava förverkat sitt uppdrag.

11 kap.

Landstingets början, upplösning och avslutning.

§ 12.

Landstinget sammanträder i Mariehamns stad.

§ 13.

Landstinget sammankommer årligen den 1 februari och den 1 november och är samlat under nögt trettio dagar, utan så är att presidenten på landstingets framställning förlängt tiden för mötet.

Är nu nämnd eller eljest i denna lag för visst fall bestämd dag helgdag, gälle första helgfria dag ~~märkast~~ därefter såsom för ~~kast~~ sådant fall stadgad.

§ 14.

Har landstinget upplöst, skall efter nyvalet landstinget sammankomma till lagtima möte å första dagen i den kalendermånad, som begynner näst efter nittio dagar från upplösningen.

§ 15.

Av presidentens ~~besvär~~ att bestämma tiden för urtima landstings sammanträde och när det skall åtskiljas

Ej må urtima landsting utsättas att börja tidigare än å femtonde dagen efter kallelsens utfärdande, ej heller fortgå längre än till och med sista helgfria dag före den, då lagtima landsting vidtager.

Vid urtima landsting må endast förekomma ärenden, som föranlett landstingets sammankallande, så ock vad med dylika ärenden äger öskiljaktigt sammanhang.

§ 16.

Kallelse till urtima landstingsmöte offentliggöres i en sådan uti landskapet utkommande tidning, vari allmänna landstinget rörande beslut och förfoganden böra kungöras, och för övrigt på ~~sått~~ landstinget beslutet.

Har landstinget upplösts och förordnande om nya val utfärdats, skall sådant kungöras i den ordning, som i § 37 säges, samt därjämte särskilt meddelas den myndighet och de nämnder, å vilka valens förans staltande ankommer.

§ 17.

Den dag, å vilken landsting skall sammanträda, böra samtliga landstingsmän från klockan 11 förmiddagen i den ordning, som genom anslag tillkännagivits, förete sina fullmakter för den eller dem, som landshövdingen förordnat att fullmakterna granska. Då fullmakt första gången företes, undersökes, huruvida den är utfärdad av behörig myndighet och i föreskriven ordning.

Förteckning över de behörigen befullmäktigade landstingsmännen skall senast följande dag före klockan tio förmiddagen tillhandahållas landstinget.

Landstingsman, som infinner sig efter landstingets början, äger där intaga sitt säte, sedan han för ~~ordföranden~~ ^{talmannen} uppvisat godkänd fullmakt.

§ 18.

Har landstingsmansfullmakt icke blivit godkänd, äger landstinget rätt att pröva, huruvida han likväl på grund av densamma må intaga säte i landstinget.

Göres under landstinget anmärkning mot landstingsmans behörighet, ankomme dess prövande likaledes å landstinget, så framt icke samma anmärkning genom besvär över valet redan dragits eller ännu kan dragas under vederbörlig myndighets avgörande.

I övrigt må frågan om giltigheten av landstingsmannaval icke vid

landsting upptagas, utom då anmärkning göres därom, att beträffande valet eller därtill hörande åtgärder uppenbart brottsligt förfarande förekommit eller att otvivelaktigt misstag vid fastställandet av valets utgång ägt rum. I sådant fall äger landstinget, där det tillika är tydligt, att brottsligheten eller misstaget kunnat utöva inverkan på utgången av valet, och ändring ej vidare kan i besvärsväg vinnas, vidtaga åtgärd till sådan rättelse, som är förenlig med bestämmelserna i vallagen.

Den, vars landstingsmannarätt är satt i fråga, bibehåller emellertid sitt uppdrag såsom landstingsman, intill dess han förklaras obehörig.

§ 19.

Å den andra dagen sammanträder landstinget klockan tio förmiddagen till möte, varvid främst upprop verkställes efter ^{den} det i 16 § nämnda förteckning. Vid detta sammanträde, vid vilket ordet föres av den, till åldersåren äldste och protokollet föres av den han därtill kallat, väljer landstinget inom sig talman och två talmän.

Därefter avgiva talmannen och vicetalmännen inför det församlade landstinget, var efter annan, denna högtidliga försäkran:

" Jag N.N. försäkrar, att jag vill i utövningen av talmansbefattningen efter all min förmåga upprätthålla såväl den republikens regering, som den ~~av~~ Finlands riksdag och landskapet Ålands landsting i enlighet med grundlagarna tillkommande rätt".

Talmannen och vicetalmännen's uppdrag gälla till dess nytt landstingsmannaval ägt rum.

Sekreterare och kanslipersonal antagas på sätt landstinget bestämmer.

§ 20.

Efter att hava erhållit meddelande, om vilka personer blivit valda till landstingets talman och vicetalmän, utsätter landshövdingen eller den person, som presidenten därtill förordnat, dag och timme för landstingets öppnande, och äga landstingsmännen på talmannens kallelse efter det gudstjänsten förrättats här till infinna sig. Vid landstinget avslutas ^{den} iakttages samma ordning.

III kap.

Om ärendenas upptagande och behandling vid landstinget.

§ 21.

§ 21. Huru presidentens framställningar och meddelanden skola överlämnas till landstinget, därom stadgas uti 7 § i lagen om självstyrelse för Åland.

§ 22. Landstingets förhandlingar, som skola äga rum på svenska, äro offentliga, ifall icke landstinget för visst ärende annorlunda beslutat.

§ 23. Landstingsman, landshövdingen och landskapsnämnden äro berättigade att väcka förslag uti frågor, som ankomma på landstingets handläggning. Sådana förslag bör skriftligen avfattas och överlämnas till landstingets ordförande inom tid, som i arbetsordningen säges.

§ 24. Landstinget må icke fatta beslut i ärende, innan detsamma blivit berett uti utskott, såvida icke ärendet är brådskande eller gäller val.

§ 25. För beredning av ärendena skall landstinget senast andra dagen efter dess öppnande tillsätta ett lagutskott, ett finansutskott samt ett justerings- och expeditiönsutskott, ett vart bestående av tre ledamöter och två suppleanter.

Landstinget äger ^{och} när behov därav yppas, tillsätta ^{andra} ytterligare utskott.

Utskotten välja inom sig ordförande.

Av landstinget tillsatt utskott äger rätt att av myndigheterna, tjänstemän eller allmänna inrättningar på Åland erhålla de handlingar och upplysningar, av vilka det finner sig vara i behov.

§ 26.

Lagutskottet äger avgiva betänkande över de till detsamma överlämnade förslag angående stiftande, ändring, förklaring eller upphörande av allmän lag eller landskapslag.

§ 27.

Finansutskottet äger granska landskapsnämndens till detsamma landstinget avlämnade förslag till budget för landskapet samt i anledning av detsamma avgiva utlåtande, ävensom i örvigt bereda och avlämna betän-

085

den uti alla landskapet rörande frågor ~~om~~ av finansiell innebörd.

§ 28.

Å justerings och expeditiönsutskottet ankommer att övervaka, att landstingets expeditioner överensstämma med dess beslut.

§ 29.

Utskott skall sammanträda och utse ordförande inom sig senast dager efter det utskottet tillsatts samt i den mån de till detsamma hänskjutna ärendenas behandling medhunnits, till landstinget avlämna härav påkallade betänkan.

Vid förfall för utskottsmedlem träde suppleant i hans ställe.

§ 30.

Framställning, som till landstinget inkommer och ej är av den beskaffenhet, att den genast kan avgöras, skall bordläggas till ett tidigare nästa dag skeende sammanträde.

Vid sistsagda sammanträde skall ärendet till vederbörande utskott hänskjutas, men är det landstingsmännen obetaget att i frågan sig yttra.

§ 31.

Angår utskottsbetänkande lagstiftningsfråga, skall, sedan det i landstinget föredragits, bordläggning ske till ett senare sammanträde, men lämnas landstingets medlemmar rätt att i frågan sig yttra.

Godkännes icke lagförslaget, då detsamma ånyo upptages till behandling, och sedan beslut däri punkt för punkt av landstinget fattats, i sin ursprungliga lydelse eller i den avfattning lagutskottet för detsamma föreslagit, skall ärendet återremitteras till lagutskottet, som i afgivet nytt utlåtande äger på uppgivna skäl antingen förorda eller avstyrka de förändringar, som av landstinget däri beslutats.

Sedan ärendet ånyo på från lagutskottet inkommit skall lagförslaget vid nytt sammanträde av landstinget antingen förkastas eller med eller utan de ändringar, som av lagutskottet föreslagits, antagas.

Skulle vid sammanträde, som i mom. 1 nämnes, tre eller flere landstingsmän påyrka ärendets bordläggning, må sådant kunna ske till sammanträde, som hålles senast påföljande dag.

§ 32.

I ärenden, som icke angå lagstiftningsfråga, må beslut fattas vid de sammanträde, vid vilket det av talmannen föredragits, utan så är, att tr

eller flere landstingsmän om bordläggning anhållit eller landstinget beslutat ärendets hänskjutande till utskott.

Ärendet må icke mer än en gång bordläggas där icke flertalet närvarande landstingsmän därom framställt yrkande.

§ 33.

Talman Landstingets ordförande åligger att utfärda kallelse till sammanträde, att där föredraga ärendena och leda överläggningarna, att framställa propositioner för besluts fattande samt vidmakthållandes ordning vid sammanträdena och jämväl i övrigt vaka däröver, att sådant, som stöder emot lag, icke må komma under överläggning.

Talman Ej må ordföranden taga del i överläggning eller omröstning, ej heller föreslå annat än det, som effordras för verkställighet av landstingets beslut eller iakttagande av dess arbetsordning.

Talman Vid förfall ^{för} av ordföranden träde i hans ställe den första eller, om förfall även för denne inträtt, andra viceordföranden.

§ 32.

Talman Sedan ordföranden förklarat överläggningen avslutad, framställer han omröstningsproposition, så avfattad, att svaret ja eller nej uttrycker landstingets beslut.

Finnas flera förslag till beslut., ställes ett såsom kontra proposition mot ett annat intill dess om alla sålunda omröstats; och böra de avsedda propositionernas ordalydelse och ordningsföljd vara av landstinget godkända, innan omröstningspropositioner till bevarande framställts.

Anmärkning mot den föreslagna ordalydelsen och ordningsföljden må göras, men ny överläggning icke äga rum.

direkt talmanen finner sådant nödigt
Propositionen skall besvaras genom omröstning efter upprop, och av *Talman* ordföranden befastes med klubbslag, där ej slutem omröstning begäres.

§ 35.

Sluten omröstning skall ske med seëlar, å vilka "ja" eller "nej" finnas tryckta och vilka i övrigt äro lika.

Talman Ordföranden bör före sedlarnas uppräknande avlägga en bland dem. Falla rösterna vid sammanräknandet jämt, bör den avlagda sedeln öppnas och avgöra beslutet.

Sedan utgången av omröstningen blivit känd, avsäge ordföranden beslutet.

§ 36.

Val böra försiggå med tillämpning av proportionellt valsätt, så framt två eller flere personer skola utses. Beträffande rösträkningen och fastställandet av valets utgång gälle vad om landstingsmannaval är stadgat.

Skall endast en person väljas, betraktas den som vald, vilken vid valet fått de flesta rösterna. Val förrättas med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgör lotten.

§ 37.

Den, som i fattat beslut icke instämt, äger rätt att till protokollet anmäla sin skiljaktiga mening; dock må sådan anmälan icke föranled vidare överläggning.

§ 38.

Landstingsman, som ej varit tillstädes, då beslut i något ärende fattats, äger rätt att därefter till protokollet anmäla, att han icke deltagit i beslutet, men må ej framställa någon anmärkning emot detsamma.

§ 39.

Förbryter sig landstingsman emot ordningen eller uppträder han ej-jets opassande, äger ordföranden kalla honom till ordningen samt, ifall han därav ej låter sig rätta, betaga honom ordet. I övrigt ankommer den å landstinget att besluta, huruvida landstingsman, som förbrutit sig mot ordningen, bör erhålla föreställning och varning av ordföranden, eller på viss tid uteslutas från sammanträdena, eller vid domstol åtalas, eller om saken bör förfalla.

§ 40.

De reglementariska föreskrifterna som anses nödiga för landstingsgö-romål samt ordningen vid landstinget och utskottet, äger landstinget fastställa. Ej må något däri införas, som strider mot grundlag eller annan lag.

och/

Presidentens, landshövdingens ~~eller~~ landskapsnämndens framställningar och meddelanden skola alltid såväl å sammanträde som i utskott i

§ 36.

Val böra försiggå med tillämpning av proportionellt valsätt, så framt två eller flere personer skola utses. Beträffande rösträkningen och fastställandet av valets utgång gälle vad om landstingsmannaval är stadgat.

Skall endast en person väljas, betraktas den som vald, vilken vid valet fått de flesta rösterna. Val förrättas med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgör lotten.

§ 37.

Den, som i fattat beslut icke instämt, äger rätt att till protokollet anmäla sin skiljaktiga mening; dock må sådan anmälan icke föranled vidare överläggning.

§ 38.

Landstingsman, som ej varit tillstädes, då beslut i något ärende fattats, äger rätt att därefter till protokollet anmäla, att han icke deltagit i beslutet, men må ej framställa någon anmärkning emot detsamma.

§ 39.

Förbryter sig landstingsman emot ordningen eller uppträder han ej-jets opassande, äger ordföranden kalla honom till ordningen samt, ifall han därav ej låter sig rätta, betaga honom ordet. I övrigt ankommer den å landstinget att besluta, huruvida landstingsman, som förbrutit sig mot ordningen, bör erhålla föreställning och varning av ordföranden, eller på viss tid uteslutas från sammanträdena, eller vid domstol åtalas, eller om saken bör förfalla.

§ 40.

De reglementariska föreskrifterna som anses nödiga för landstingsgöromål samt ordningen vid landstinget och utskottet, äger landstinget fastställa. Ej må något däri införas, som strider mot grundlag eller annan lag.

och/

Presidentens, landshövdingens ~~eller~~ landskapsnämndens framställningar och meddelanden skola alltid såväl å sammanträde som i utskott i främsta rummet till behandling företagas.

§ 41.

Förslag till sådana reglementariska föreskrifter, om vilka i § 32 är stadgat, uppgöras av talmannen och vicetalmannen, å vilka jämval ankommer att för landstinget föreslå arbetsplan för sammanträdena och utskottet.

IV kap.

Särskilda föreskrifter.

§ 42.

Landstingets protokoll föres under talmannens inseende av sekreteraren och böra tre landstingsmän utses att justera detsamma. Landstingets beslut, som ankommer på lantrådet eller landskapsnämndens åtgärd delgives dem genom protokollsutdrag, som underskrives av ordföranden och sekreteraren.

§ 43.

Landstingets beslut och utlåtanden, som utgöra svar å presidentens framställningar och meddelanden, skola meddelas genom skrivelser från landstinget, vilka insändas genom landshövdingen.

Av landstinget antagna petitionsförslag och motioner ävensom framställningar till regeringen insändas likaledes till landshövdingen för att av denne vidare befordras.

Nu nämnda expeditioner underskrivas av talmannen och vicetalmannen. Landstingets skrivelser till landshövdingen och övriga myndigheter underskrivas av talmannen och kontrasigneras av sekreteraren.

§ 44.

Landshövdingen eller av honom förordnad tjänsteman vid landshövdingens ämbetet ävensom lantrådet och medlem av landskapsnämnden äga närvara vid landstingets möten och delta i överläggningarna, men icke i besluten.

På kallelse av landstinget äger lantrådet inställa sig vid landstinget för att giva upplysningar i landskapets angelägenheter.

§ 45.

Landskapslagar och andra landstingsbeslut av allmännare betydelse kungöras uti en särskild Ålands författningssamling, benämnd publikation, vari jämval skola intagas de uti § 11 i lagen om självstyrelse för Åland nämnda författningar.

§ 46.

§ 46.

samtliga kostnader för landstinget bestridas med landstingets medel.

§ 47.

Denna landstingsordning träder i kraft den 1 januari 1923.
